

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО
Факультет філології й журналістики імені Михайла Стельмаха
Відділ аспірантури та докторантури

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. ректора Вінницького
державного педагогічного
університету імені Михайла
Коцюбинського
Ірина Замкова
«22» лютого 2026 р.

ПРОГРАМА

додаткового екзамену для вступу до аспірантури за третім
(освітньо-науковим) рівнем

Галузь знань Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність В11 Філологія (за спеціалізаціями)
Освітньо-наукова програма «Філологія. Українська мова»

Вінниця – 2026

Розробники:

Павлушенко О.А., гарант освітньо-наукової програми, кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри української мови;

Завальнюк І. Я., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української літератури.

Протокол № 10 від 06.05.2026 р.

Завідувач кафедри української літератури

доц. Віннічук А.П.

Програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри української мови

Протокол № 11 від 01.04.2026 р.

Завідувач кафедри

доц. Павлушенко О.А.

Програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Протокол № 5 від 11.05.2026 р.

Голова НМК

Богачук І. М.

Програма розглянута і схвалена на засіданні вченої ради факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха

Протокол № 11 від 13.05.2026 р.

Декан ФФЖ

доц. Гандзюк В. О.

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка	4
2. Зміст програми	5
3. Список рекомендованої літератури та інформаційні ресурси	7
4. Критерії оцінювання знань додаткового вступного екзамену	9

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма додаткового вступного екзамену із загального мовознавства й теорії літератури спрямована на перевірку знань майбутніх здобувачів наукового ступеня доктора філософії з філології в галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, за спеціальністю В11 Філологія (за спеціалізаціями) про етапи розвитку світової лінгвістичної думки, теоретичних ідей і принципів та методів аналізу лінгвального матеріалу від античного світу до наших днів, про досягнення українського мовознавства, його методологічну основу, науково-методичний інструментарій; про особливості становлення та розвитку літературознавчої науки, специфіку художнього пізнання дійсності й розвитку національної літератури у зв'язках із традиціями, новаторством і художньою майстерністю.

Додатковий вступний екзамен із загального мовознавства й теорії літератури має на меті з'ясувати рівень фахових компетентностей, теоретичних знань і практичних навичок вступників до аспірантури із засадничої мовознавчої дисципліни «Загальне мовознавство» й літературознавчої дисципліни «Теорія літератури», визначити готовність вступників до засвоєння програми підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів вищої кваліфікації, яка відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти та восьмому кваліфікаційному рівню за Національною рамкою кваліфікацій.

Зміст пропонованої програми спрямований на реалізацію завдань фахової підготовки філолога, науково спроможного, такого, що володіє сучасними лінгвістичними й літературознавчими знаннями та умінням творчо застосовувати їх у практиці.

Додатковий вступний екзамен із загального мовознавства й теорії літератури для освітньо-наукової програми «Філологія. Українська мова» проводиться в усній формі: кожен вступник надає відповіді на три питання, розміщені в обраному ним білеті.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ «ЗАГАЛЬНЕ МОВОЗНАВСТВО»

Вступ.

Чинний загальнолінгвістичний комплекс ідей: поняття знаковості мови, системності та ієрархічності мовної діяльності, протиставлення логічного (синхронії) та історичного (діахронії), мовленнєвого спілкування та пізнання, зовнішнього та внутрішнього мовлення.

Система лінгвістичних теорій як зміст теоретичного мовознавства

Глобальні лінгвістичні концепції В. Гумбольдта, І. Бодуена де Куртене, Ф. де Соссюра, Е. Косеріу, Л. Єльмслева, Дж. Пірса, Ч. Моріса, Н. Хомського. Загальна структура лінгвістичних знань: галузі мовознавства, рівнева класифікація, метатеоретична концепція К. Тищенка.

Внутрішня і зовнішня структура мови. Теорія мовних рівнів

Мова як система систем (підсистем); її відкритість і динамізм. Основні і проміжні рівні мовної системи. Теорія ізоморфізму та ієрархії мовних рівнів. Типи відношень між мовними одиницями. Семасіологія, проблема семантичної валентності та сполучуваності. Сучасні граматичні теорії, проблема частиномовної класифікації, когнітивний аспект синтаксису. Лінгвістичні універсалиї: семіотичні, психолінгвістичні, статичні та динамічні. Рівнева характеристика універсалий.

Суспільна природа мови

Соціолінгвістика як теорія про суспільну обумовленість мови, її соціальні функції і типи; соціолінгвістика і мовне будівництво (мовна політика). Соціальна природа мовленнєвої діяльності. Мова як соціально-історична норма, її варіантний і конкретно-реальний характер.

Стан мови як динамічна рівновага; варіювання як процес розвитку мови. Історія мови та її хронологічні зрізи; заміщення як історичний процес; періоди в історії мов. Зовнішні і внутрішні причини мовних змін. Темпи мовних змін. Взаємодія мов, мовні контакти. Форми міксації мов. Піджин. Креольська мова. Етнолінгвістика, лінгвокультурологія. Проблеми міжкультурної комунікації.

Методологія мовознавства

Філософський метод пізнання і методи часткових наук. Глобальні методології як основа розвитку лінгвістики: феноменологічна (філософія Платона, Аристотеля, схоластика Середньовіччя, теорія духу народу В. Гумбольдта, концепція М. Гайдеггера), позитивістська (античні матеріалісти, середньовічні номіналісти, теорія емпіризму, біхевіоризму), раціоналістська (теорія Р. Декарта, І. Канта, екзистенціалізм, аналітична філософія логічного аналізу мови Р. Карнапа, Л. Вітгенштейна), функціональна (теорія Д. Дьюї, І. Лакатоса).

Головні наукові парадигми лінгвістики: порівняльно-історична, структуралістська, комунікативно-функціональна, когнітивна, синергетична. Зовнішня і внутрішня лінгвістична інтерпретація мовних фактів. Загальні методи дослідження: спостереження, індукція, дедукція, гіпотеза, аналіз, синтез, таксономія, порівняння, формалізація, ідеалізація, експеримент, фальсифікація, моделювання. Проблема класифікації лінгвістичних методів.

Історія лінгвістичної думки до XIX ст.

Обумовленість історії розвитку мовознавства історією розвитку суспільства. Основні етапи історії мовознавства. Питання мовознавства у класичній філології. Мовознавство в стародавній Індії. Граматика Паніні. Старогрецьке мовознавство про природу назв. Питання мовознавства в логіці і поетиці Аристотеля. Олександрійські і пергамські граматисти; вчення про вісім частин мови. Китайське мовознавство й арабське мовознавство. Японське мовознавство. Мовознавство Середньовіччя і XVII - XVIII століть. Філософські і нормативні граматика. «Всезагальна раціональна граматика» А. Арно і К. Лансло. Нормативні граматика і словники. Філологічна наука в Україні XV – XVIII ст.

Виникнення порівняльно-історичного мовознавства і становлення порівняльно-історичного методу мовознавства

Проблема походження мови у працях філософів та мовознавців XVII – XIX ст. Санскрит і європейські мови. Виникнення германістики (Р. Раск і Я. Грімм) і славістики (Й. Добровський). Порівняльно-історична граматика і лінгвістична концепція А. Шлейхера. Діяльність славістів П. Шафарика, Ф. Міклошича, Й. Домбровського, В. Копітара. Філософія

мови В. фон Гумбольдта. Принцип суперечності як метод опису мови. Мова як діяльність і національна свідомість; внутрішня і зовнішня форми мови. Морфологічна класифікація мов.

Розвиток компаративістики в другій половині XIX ст. Натуралізм у мовознавстві (А. Шлейхер). «Теорія хвиль» Й.Шмідта. Психологічні школи в мовознавстві XIX ст.: Г. Штейнталь, М. Лацарус, В. Вундт.

Психологічний напрям у вітчизняному мовознавстві: загальнолінгвістична концепція О. О. Потебні та її філософські основи. Діяльність Харківської лінгвістичної школи. Молодограматизм як провідна школа історико-порівняльного психологічного мовознавства (К. Бругман, Г. Остгоф, А. Лескін, Г. Пауль, Б. Дельбрюк). «Принципи історії мови» Г. Пауля. Школа «Слів і речей».

Мовознавство кінця XIX - XX ст.

Вчення про мову як соціально-психічне явище (І. О. Бодуен де Куртене). Соціологізм у мовознавстві. Лінгвістична концепція Ф. де Соссюра.

Виникнення і розвиток структуралізму у мовознавстві. Празький лінгвістичний гурток (функціональна лінгвістика). Вчення В. Матезіуса. Глосематика Л. Єльмслева. Л. Блумфільд як засновник дескриптивної лінгвістики. Генеративна граматика Н. Хомського. Ностратична гіпотеза В. Ілліч-Світича. Неогумбольдтіанські ідеї та семантична філософія мови. Теорія мови Л. Вайсгербера.

Історія вітчизняної мовознавчої науки

Слов'янські мови, їхня генетична спорідненість. Проблема періодизації праслов'янської мови. Основні центри і постаті славістики. Українське мовознавство. Класифікація слов'янських мов М. Максимовича. Гіпотеза походження слов'янських мов А. Кримського. Порівняльна фонетика слов'янських мов Є. Тимченка.

Загальнотеоретична проблематика лінгвістики у дослідженнях Л. Булаховського, І. Білодіда, В. Русанівського. Українські славісти діаспори Ю. Шевельов і О. Горбач.

Мовознавство на сучасному етапі розвитку

Типологія мов та мовні універсали. Проблема моделювання номінативних процесів. Теорія мовленнєвої діяльності. Напрями сучасних соціолінгвістичних досліджень. Мова і влада. Політична лінгвістика. Комунікативна лінгвістика. Одиниці мовної комунікації. Когнітивна лінгвістика. Проблема концепту в сучасній лінгвістиці. Прикладна лінгвістика: комп'ютерна лінгвістика, лексикографія; термінознавство; корпусна лінгвістика; перекладознавство; патопсихолінгвістика; теорія комунікативного впливу; нейролінгвістичне програмування.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ «ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ»

Розділ 1. Вступ. Історіографія літературознавства.

Тема 1. Теорія літератури як наука і навчальна дисципліна.

Інформаційний обсяг теми. Специфіка і місце теорії літератури в системі гуманітарних дисциплін. Предмет, завдання і структура теорії літератури. Її взаємодія з іншими науковими дисциплінами (філософією, історією, естетикою, лінгвістикою тощо). Теорія літератури і методологія літературознавчих досліджень. Поетика і жанри теорії літератури.

Тема 2. Історіографія літературознавства.

Інформаційний обсяг теми. Короткий огляд розвитку літературознавчої думки. Історіографія теоретико-літературної думки. Осмислення явищ мистецтва в античну епоху. Християнська екзегетика в добу Середньовіччя. Естетика й літературознавство епохи Відродження. Проблеми поетики в працях теоретиків Бароко. Герменевтика Нового часу. Естетика класицизму. Теорія літератури в працях просвітників; пре романтичні тенденції. Естетичні теорії в німецькій класичній філософії.

Основні напрями зарубіжного і вітчизняного літературознавства XIX-XX ст. Міфологічна школа XIX століття й неоміфологічна школа XX століття: спільне й відмінне. Біографічний метод. Культурно-історична школа в зарубіжному й вітчизняному літературознавстві. Порівняльно-історична школа (компаративізм). Психологічна школа в літературознавстві. Значення аналітичної психології в підході до літератури XX століття.

Новітні напрями та течії в літературознавстві. Постмодернізм. Фемінізм. Постструктуралізм як ідейна течія західноєвропейського та американського гуманітарного світорозуміння. Рецептивна естетика. Деконструктивізм як реакція на новітні філософські та філологічні доктрини. Постколоніальна критика. Характеристика формальної школи.

Розділ 2. Естетична сутність літератури.

Тема 1. Література як вид мистецтва.

Інформаційний обсяг теми. Поняття про мистецтво та його походження. Сутність мистецтва. Наукове визначення природи і специфіки мистецтва. Його співвіднесення з наукою і публіцистикою.

Мистецтво як форма суспільних свідомості та підсвідомого і засіб естетичного освоєння дійсності. Естетичне як філософська категорія. Поняття естетизму. Мистецтво як створення естетичних цінностей. Поняття про прекрасне, піднесене, діонісійське, аполонівське. Естетичні емоції.

Естетичні категорії в системі теоретико-літературних понять: героїчне, драматичне, романтичне, комічне.

Мистецтво як пізнавальна діяльність. Теорія наслідування в її розвитку. Теорія символізації. Поняття про характерне і типове як предмет узагальнення і перетворення в літературі. Значення терміна «тема». Вічні теми. Культурно-історичний аспект тематики.

Мистецтво як самопізнання автора. Значення терміна «автор». Історичні долі авторства: типологія античного авторства, середньовічна авторська свідомість. Ідейно-сміслова суть мистецтва. Ненавмисне в мистецтві. Вираження творчої енергії автора. Натхнення. Мистецтво і гра. Авторська суб'єктивність у творі. Автор як реальна особа. Концепція смерті автора. Автор і його присутність у творі. Типи авторської емоційності: героїчне, ідилічне, сентиментальність, романтика, трагічне, сміх, комічне, іронія.

Види мистецтва, принципи їх поділу в історичному розвитку. Зображальні й експресивні мистецтва. Критерії художнього твору. Атрибутивні критерії. Супутні критерії. Акцидентні критерії. Художній смак.

Тема 2. Образна природа художньої літератури.

Інформаційний обсяг теми. Художній образ. Класифікація образів. Структура художнього образу. Функції художнього образу. Образ і знак. Національні архетипи, екзистенціали, коди. Художній домисел. Умовність і життєподібність. Нематеріальність (неречовинність) образів у літературі. Словесна пластика. Література як мистецтво слова. Мова як предмет зображення.

Література й синтетичні мистецтва. Місце художньої словесності серед мистецтв. Література й засоби масової комунікації.

Функціонування літератури. Літературознавство і герменевтика. Герменевтика як мистецтво й теорія тлумачення текстів, вчення про розуміння смислу висловлювань. Центральні поняття герменевтики: розуміння, інтерпретація, смисл. Діалогічність як поняття герменевтики.

Нетрадиційна герменевтика. Читач і автор. Присутність читача у творі. Рецептивна естетика. Реальний читач. Історико-функціональне вивчення літератури. Літературна критика.

Читацьке середовище і його смаки. Літературні ієрархії й репутації. Висока література. Класика як «літературний верх». Масова література – «літературний низ». Белетристика як серединна сфера літературної творчості. Коливання літературних репутацій. Невідомі й забуті автори та твори. Елітарна й антиелітарна концепції мистецтва і літератури.

Розділ 3. Поетика твору. Літературний процес.

Тема 1. Поетика.

Інформаційний обсяг теми. Поетика: значення терміна. Основні поняття й терміни теоретичної поетики. Твір. Цикл. Фрагмент. Будова літературного твору, його форма й зміст. Світ літературного твору: значення терміна. Персонаж і його ціннісна орієнтація. Персонаж і письменник. Свідомість і самосвідомість персонажа. Психологізм. Людина, яка говорить: діалог і монолог.

Світ речей. Природа. Пейзаж. Час і простір. Сюжет і його функції. Сюжет і конфлікт.

Художня мова. Художня мова (стилістика). Художня мова в її зв'язках з іншими формами мовної діяльності. Засоби художньої мови. Література й слухове сприйняття мови. Специфіка художньої мови. Поезія і проза.

Тема 2. Текст як поняття філології.

Інформаційний обсяг теми. Текст як поняття семіотики й культурології. Текст у постмодерністських концепціях. Динаміка літературного тексту. Засоби організації художнього тексту. Контекст, підтекст, гіпертекст. Твір і текст.

Неавторська мова. Різні способи говоріння й чуже слово. Стилізація. Пародія. Література в літературі. Ремінісценція. Поняття інтертекстуальності.

Композиція. Повтори й варіації. Мотив. Деталізоване зображення. Умовчання. Суб'єктивна організація; «точка зору». Зіставлення й протиставлення. Монтаж. Часова організація тексту. Змістовність композиції.

Тема 3. Генерика і генологія літератури.

Інформаційний обсяг теми. Літературні роди й жанри. Роди літератури: поділ літератури на роди як теоретична проблема, різні точки зору на проблему походження літературних родів. Епос, драма, лірика, міжродові й позародові форми.

Проблему жанру в літературознавстві: поняття про жанр, принципи поділу на жанри, поняття «змістовна форма». Епос і роман в історії теоретичної літературної думки. Жанрові структури й канони; жанрові системи; канонізація жанрів; жанрові конфронтації та традиції; літературні жанри у співвіднесенні з позахудожньою реальністю.

Історична типологія літератури. Античний міфологізм, середньовічний символізм й алегоризм, бароко, класицизм, сентименталізм, романтизм, реалізм. Стильові форми літератури: модерністські стильові різновиди, авангардизм, постмодерністські стильові тенденції. Регіональна й національна специфіка літератури; міжнародні літературні зв'язки. Основні поняття і терміни теорії літературного процесу.

Висновки. Актуальні проблеми сучасної теорії літератури.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Загальне мовознавство

Основна

1. Войцева О. А., Новак О. М., Яковлева О. В. Загальне мовознавство : навч.-метод. посіб. / О. А. Войцева, Одеса : Одес. нац. ун-т, 2022. 132 с. URL: <https://dspace.onu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/0d707c35-ff01-4b69-9504-6d9040e683b5/content>
2. Галян О.В. Г 17 Загальне мовознавство: навч.-метод. видання. Луцьк: Вежа-Друк, 2024. 69 с. https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/24079/1/zag_movoznabstvo.pdf
3. Довбня Л., Товкало Т. Історія українського мовознавства: навчальний посібник в іменах. Переяслав-Хмельницький, 2018.
4. Дубічинський В. В. Основи загального та прикладного мовознавства. Харків, 2016.
5. Загнітко А.П. Мовознавство: загальне мовознавство. Вінниця, 2019.
6. Зеленько А. С. Загальне мовознавство. Історія лінгвістичних вчень. Аспекти, методи, прийоми та процедури вивчення мови. Київ, 2002.
7. Карпіловська Є. А. Мовознавство. Енциклопедія Сучасної України: електронна версія [веб-сайт] / гол. редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. http://esu.com.ua/search_articles.php?id=68174
8. Кириченко Г.С. та інш. Нариси загального мовознавства. Ч. 1. Ч. 2. Київ, 2008.
9. Комарова З.І. Загальне мовознавство. Умань, 2015.
10. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. Київ, 2009.
11. Кухар Н. І. Загальне мовознавство. Навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра. Вінниця: ТОВ "ДРУК-ПЛЮС", 2024. 92 с.

12. Селіванова О.О Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. Полтава, 2008.
13. Теоретичне і прикладне мовознавство [Електронний ресурс] : наук.-допом.бібліогр. покажч. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. Луцьк, 2018. 237 с.
URL:https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/14452/1/teoret_prykl_movoznav

Додаткова

1. Бацевич Ф.С. Філософія мови. Історія лінгвофілософських ідей. Київ, 2007.
2. Воробйова І. А. Основи лінгвокраїнознавства. Київ, 2014.
3. Голубовська І. О. Етнічні особливості мовних картин світу. Київ, 2004.
4. Демська-Кульчицька О. Основи національного корпусу української мови. Київ, 2005.
5. Гонца І.С. Загальне мовознавство: навчально-методичний посібник Умань, 2017.
6. Жайворонок В.В. Українська етнолінгвістика. Київ, 2007.
7. Кулик В. Мовна політика в багатомовних країнах. Закордонний досвід та його придатність для України. Київ, 2021.
8. Левицький В. Б., Іваницька М. Л., Іваницький Р. Б. Основи мовознавство. Чернівці, 2000.
9. Лучик В.В. Вступ до слов'янської філології. Київ, 2008.
10. Людино- й культурознавчі пріоритети сучасного мовознавства. Напрями, тенденції та міждисциплінарна методологія: колект. монографія / редкол.: К. І. Мізін (голов. ред.) та ін. Кременчук, 2019.
11. Мова та мовлення: фундаментальні парадигми розвитку : колект. монографія / ред.: Т. В. Калинюк, Т. В. Бондарчук. Кам'янець-Подільський, 2021.
12. Ніка О. Історія українського мовознавства. Київ, 2017.
13. Полужний М. М. Курс лекцій з лінгвістичної історіографії. Вінниця, 2004.
14. Поміж мов і культур: методологічний еkleктизм і міждисциплінарність сучасного мовознавства: колект. монографія / голов. ред.: К. І. Мізін. Кременчук, 2017.
15. Теорія лінгвістичних парадигм : колект. монографія / за ред. Ж. В. Краснобаєвої-Чорної. Вінниця, 2019.
16. Тищенко К. Метатеорія мовознавства. Київ, 2000.
17. Шевельов Ю. Портрети українських мовознавців. Київ, 2002.
18. Яшенкова О.В. Основи теорії мовної комунікації. Київ, 2010.

Інформаційні ресурси

1. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації. Київ, 2007. URL: <http://terminy-mizhkult-komunikacii.wikidot.com/>
2. Загнітко А. П. Сучасна лінгвістика: погляди та оцінки: науково-аналітичне видання. Донецьк, 2014. URL: https://science.donnu.edu.ua/wp.../sites/.../Zahnitkoretsenzii_maket_ost.pdf2
3. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства: підручник. Київ, 2004. URL: https://pidruchniki.com/1222090548043/dokumentoznavstvo/vstup_do_movoznavstva .
4. Методи лінгвістичних досліджень URL: <http://knowledge.allbest.ru/languages/2c0a65625b3ac68a5c53b88521>
5. «Мовознавство» науково-теоретичний журнал інституту мовознавства ім. О.О. Потебні URL: <http://www.movoznavstvo.org.ua/>
6. Українська мова. Енциклопедія / Редкол. : В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін. Київ : Укр. енциклопедія, 2000. URL: <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>

Теорія літератури

Основна

1. Віннічук А. Теорія літератури: Навчальний посібник. Вінниця ТОВ «Твори», 2024. 236 с.
2. Вступ до літературознавства. Хрестоматія [Текст]: Навчальний посібник. Упор. Н. Бернадська. Київ: Либідь, 1995. 256 с.
3. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури [Текст]: Підручник. О. Галич та ін. За наук. ред. О. Галича. 3-тє вид., стереотип. Київ: Либідь, 2006. 488 с.
4. Іванишин В. Нариси з теорії літератури [Текст]: навч. посіб. Упоряд. тексту П. Іванишин. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 256 с.
5. Ференц Н. Основи літературознавства [Текст]: підручник. Київ: Знання, 2011. 431 с.

Додаткова

1. Андрусів С. Модус національної ідентичності [Текст]: Львівський текст 30-х років ХХ ст. Тернопіль. Львів: ЛНУ, 2001. 340 с.
2. Гром'як Р. Орієнтації. Розмисли. Дискурси. 1997-2007 [Текст]. Тернопіль: Джура, 2007. 367 с.
3. Державин В. Література і літературознавство [Текст]: Вибрані теоретичні та літературно-критичні праці. Упоряд. С. Хороб. Івано-Франківськ, 2005. 491 с.
4. Домбровський В. Українська стилістика й ритміка. Українська поетика [Текст] Дрогобич: Відродження, 2008. 488 с.
5. Зборовська Н. Психологія і літературознавство [Текст]. Київ: Академвидав, 2008. 392 с.
6. Зубрицька М. Homo Legens: читання як соціокультурний феномен [Текст]. Львів: Літопис, 2004. 352 с.
7. Іванишин В., Іванишин П. Пізнання літературного твору [Текст]. Методичний посібник. Дрогобич: ВФ «Відродження», 2003. 80 с.
8. Іванишин В. Тезаурус до курсу «Теорія літератури» [Текст]. 2-ге вид., виправл. Дрогобич: ВФ «Відродження», 2007. 112 с.
9. Іванишин П. Національно-екзистенціальна інтерпретація (основні теоретичні та прагматичні аспекти) [Текст]: Монографія. Дрогобич: ВФ «Відродження», 2005. 308 с.
10. Ільницький М., Будний В. Порівняльне літературознавство [Текст]: навч. посіб. Київ: ВД «КМ Академія», 2008. 430 с.
11. Качуровський І. Генерика і архітектоніка. Кн. I: Література європейського Середньовіччя [Текст]. Київ: ВД «КМ Академія», 2005. 382 с.
12. Квіт С. Основи герменевтики [Текст]: навч. посібник. Київ: ВД «КМ Академія», 2003. 192 с.
13. Клочек Г. Енергія художнього слова [Текст]. Збірник статей. Кропивницький: РВВ КДПУ, 2007. 448 с.
14. Ковалів Ю. Літературна герменевтика [Текст]: монографія. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2008. 240 с.
15. Література. Теорія. Методологія: Пер. з польськ. С. Яковенка. Київ: ВД «КМ Академія», 2006. 543 с.
16. Наєнко М. Історія українського літературознавства [Текст]. Київ: ВЦ «Академія», 2001. 360 с.

17. Наливайко Д. Теорія літератури й компаративістика [Текст] / Д. Наливайко. Київ: ВД «КМ Академія», 2006. 337 с.
18. Нариси з поетики [Текст]: Теоретико-методологічні та історико-літературні виміри (маловідомі праці з українського літературознавства Михайла Роздольського, Святослава Гординського, Володимира Державина). Упоряд., літ. ред. С. Хороб; Передмови С. Хороб, С. Луцак. Івано-Франківськ: б.в., 2008. 186 с.
19. Пахаренко В. Основи теорії літератури [Текст]. Навчально-методичний посібник. Київ: Генеза, 2009. 296 с.
20. Пахаренко В. Українська поетика [Текст]. Видання третє, перероблене і доповнене. Черкаси: Відлуння-Плюс, 2009. 416 с.

Інформаційні ресурси

URL-адреси сайтів української літератури

Українська література

<https://uk.wikipedia.org/wiki>

Архів журналу «Слово і час»

<https://il-journal.com/index.php/journal/issue/archive>

Архів журналу «Дивослово»

<https://dyvoslovo.com.ua/archive>

Українська літературна газета

<https://litgazeta.com.ua>

Кур'єр Кривбасу

<https://uk.wikipedia.org/wiki>

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ЕКЗАМЕНУ

Оцінка за шкалами ECTS, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень студента
A 90-100 балів ВІДМІННО	Вступник до аспірантури володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності. Вступник до аспірантури проявляє нешаблонне мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання. Вступник до аспірантури спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення. Вступник до аспірантури проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу.	ВИСОКИЙ
B 80-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ	Вступник до аспірантури володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні. Вступник до аспірантури володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань вступник до аспірантури спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь. Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій. Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.	ВИСОКИЙ

С 75-79 балів ДОБРЕ	Вступник до аспірантури володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях. Вступник до аспірантури усвідомлює особливості навчальних задач, ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком. Вступник до аспірантури спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо. Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.	ДОБРИЙ
Д 60-74 балів ЗАДОВІЛЬНО	Вступник до аспірантури володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок. Навчально-пізнавальна активність вступника до аспірантури є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.	ЗАДОВІЛЬНИЙ
Е 50-59 балів ДОСТАТНЬО	Вступник до аспірантури володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компоненту на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.	НИЗЬКИЙ
Ех 35-49 балів НЕЗАДОВІЛЬН О	Вступник до аспірантури володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.	НЕЗАДОВІЛЬНИЙ
Е 0-34 балів НЕПРИЙНЯТО	Вступник до аспірантури володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.	

Вступник до аспірантури вважається таким, що склав додатковий вступний екзамen із загального мовознавства за спеціальністю 035 «Філологія» (освітньо-наукова програма «Філологія. Українська мова»), якщо його оцінка за усні відповіді на питання екзаменаційного білету становить 50 –100 балів. Якщо екзаменаційна оцінка є нижчою за 50 балів (0–49 балів), вступник до аспірантури вибуває з конкурсного відбору на спеціальність 035 «Філологія» (освітньо-наукова програма «Філологія. Українська мова»).